

Raritetsmagneten

Södra Gotland

Torsdag 19 maj – måndag 23 maj 2022

Stockholms Ornitologiska
Förening
www.stof.nu

Res med Stockholms Ornitologiska Förening – prisvärda resor för medlemmarna
med ledare som ställer upp ideellt

Raritetmagneten Södra Gotland

Torsdag 19 maj till måndag 23 maj

Torsdagen den 19 MAJ

På morgonen strax före kl 7:30 samlades 11 fågelskådare på Nils Ericsons plan vid Centralen i Stockholm för att åka med minibussar till Södra Gotland via Nynäshamn. Ledare skulle vara Per Helgesson och Eva Johansson. Tyvärr hade resan drabbats av sjukdomar. Tre personer hade fått lämna återbud inklusive ledaren Eva Johansson. I stället ryckte Erik Roos in som ledare förutom Per Helgesson. Allt detta gjorde att vi "bara" blev 12 personer på resan.

Vi åkte först till ett affärscentrum i Nynäshamn där alla som behövde handlade mat. Därefter hade vi fortfarande lite överskottstid och funderade då på om det fanns någon bra skådarlokal i närheten. Roger kände till hur man kunde åka till Alhagen "bakvägen". Det var verkligen mycket nära och vi kunde gå ned till Stordammen via en bro över järnvägen till den nya hamnen Norvik. Där lyssnade och spanade vi och fann under turen rörsångare, vattenrall, dubbeltrast, trädpiplärka och trädkrypare.

Foto: Claes Pettersson

Alhagen, Stordammen. De flesta skådar men andra verkar bara prata.

Sen var det dags att checka in vid båtterminalen i Nynäshamn. Vi skulle vara där en timme före avgång så det fanns även tid att spana lite medan vi väntade. Då sågs bl.a. tornseglare, ejder, havstrut och silvertärna. Senare körde vi ombord. Efter att båten lagt ut gick många ut på däck för att om möjligt kunna se alkor. Så vitt jag vet var ingen lyckosam. Dags för lunch för de som önskade det. Efter några timmar såg vi Gotland och nu kunde snart alla fåglar räknas som vi såg. Per hade innan samlat in allas beräkningar av hur många arter som vi skulle komma att se totalt på Gotland.

Efter vi kört iland åkte vi till Utsiktspunkten vid Visby hamn för att hämta vår 12:e deltagare Maj-Britt. Nu var vi fulltaliga och kunde börja se Gotland ordentligt. Vid utsiktspunkten sågs en alfågel liggande på en sten nära land samt även ejder, hussvala och tornseglare.

Foto: Roger Månsson

Här är alfågeln som ligger på stenen med ejdrar.

Nästa stopp var Västergarnsviken. Där fick vi se en lite ovanligare art, småtärna. Men även andra tärnor som silvertärna. Bland änderna var snatterand talrika. I luften sågs ladu- och hussvalor och det hördes ärtsångare.

Innan middag stannade vi även vid Storården, Burgsvik med skedänder och rödbenor. Middag åt vi på Körsbärggården. Per hade lyckats få restaurangen där att öppna bara för oss. I förväg hade vi fått välja mellan fyra rätter. Det var mycket trevligt och maten var utmärkt. Belåtna åkte vi sedan till Sjövrnskärens anläggning som ligger så långt söderut på Gotland som man kan komma. Jag som inte varit där förut var mycket imponerad. Vilket läge alldeles vid havet med bra rum, fint kök och en vacker samlingslokal. Det var dags att installera oss, packa upp och planera för morgondagen. Jag gjorde ordning min matsäck för hela nästa dag.

Fredagen den 20 MAJ

På morgonen start 5:00 för vandring på Rivet. Först besökte vi Sunde fågelstation som bara ligger 50 m bort. Medarbetarna hade just vittjat näten och var på väg till boden med fångsten. Idag hade en svart rödstjärt fångats som visades upp och många fotograferade den.

Foto: Roger Månsson

En svart rödstjärt visas upp vid fågelstationen.

I det vackra morgonvädret startade vi vår promenad längs södra kusten. Vi spanade både av havet och lyssnade i buskagen efter småfåglar. Vad gäller havet lyckades någon hitta en misstänkt kaspisk trut bland alla måsarna. Vi tittade noggrant på denna och jag tror att nästan alla var övertygande om att det var en kaspisk trut. Bland övriga trutar fanns även silltrut. I övrigt sågs streck med mest tordmule, sjöorre och svärta. Mot land sågs även en ängshök. Bland lite vanliga fåglar sågs eller hördes gransångare, ärtsångare, korp, gulärta, törnsångare och törnskata. Vi såg även däggdjur i form av sju gråsäl samt naturligtvis hur många rabbisar som helst. Rabbisarna är en plåga på många delar av Gotland och det gäller att inte snubbla vid någon alla de hål som de gräver.

Foto: Roger Månsson

Intensiv skådning på Rivet. Finns det något ovanligt?

Foto: Claes Pettersson

Här har vi hittat något intressant. I bakgrunden Sjövärnsgården.

Efter drygt tre timmar satte vi oss i bussarna och åkte mot Faludden. På vägen dit såg vi flera rovfåglar men även en räv som gick över en äng. Några tranor landade även på ängen. Vi stannade först vid Alkärrret där det för några dagar sedan rapporterats synnäktergal. Någon sådan hörde vi dock inte men i buskagen sågs/hördes härmsångare, halsbandsflugsnappare, grå flugsnappare samt svartvit flugsnappare. På Gotland dominerar halsbandsflugsnapparen över den svartvita flugsnapparen och är den vanligaste. Vi hörde även en gök som sjung ivrigt och länge.

Nu började vi bli hungriga och begav oss bort till den stora parkeringsplatsen vid Faluddens fyr. Först spanade vi ivrigt efter rödspov som häckar där. Trots intensiv spaning från alla sågs bara storspovar. Vid udden förbi fyren hittade vi en utmärkt plats att äta vår matsäck. Det fanns några bänkar men någon hittade även träkubbar som släpades fram. De var både bra att sitta på eller att använda som bord. Kort sagt en utmärkt rastplats. Där fanns törnskator, hämplingar samt sångare i buskagen.

Nästa stopp var Stockviken som ligger alldeles bredvid och har ett fint fågeltorn. På vägen till tornet var det en mycket vacker blomsteräng. Nu blev det hårdskådning igen och det var mycket fågel. Vi såg bl.a. årta, trana, havsörn och grönbena. Sedan vidare och på vägen sågs halsbandsflugsnappare. Vid Lasses änge stannade vi för att lyssna på sångare som härmsångare.

Foto: Roger Månsson

Krutbrännare vid Stockviken

Sedan Aurriv och redan lite innan vi var framme sågs ljunpipare. Vid Aurriv gick gruppen åt lite olika håll. En grupp gick till vattnet vid bussarna och såg då blåhake och drillsnäppa. Vi andra gick bortåt norrut längs stranden och såg först skärnsnäppor och sedan lite längre bort roskarl och kustsnäppa. Ytterligare lite längre bort "runt hörnet" fanns mycket fågel på stranden och vi såg sju myrspovar och många större strandpipare. Vi som missat blåhake letade efter den senare men hittade den inte. Några kentska tärnor flög längs vattnet.

Under dagen såg vi även en lärkfalk som flög över en äng. I ett träd i närheten hittade vi boet där ytterligare en falk stod. Det var en mycket uppskattad syn. Vi gav oss strax iväg för att inte störa. Se Rogers fina foto på omslaget

Middag åts på Fiket i Burgsvik som serverade pizza eller hamburgare till hungriga fågelskådare och även till många andra gäster. Vi kom åter till förläggningen kl 20:00 och hade först en artgenomgång och själv tog jag mig en kort sovstund innan det var dags igen för avresa kl 22:00. Nu åkte vi till Muskmyr för att träffa en person som ringmärker kornknarr. Då vi väntade sågs/hördes morkulla och nattskärra. Därefter åkte vi efter ringmärkaren och stannade vid en äng. Han spelade upp kornknarren läte men inget svar hördes. Han berättade dock målande hur det går till. Om han hör en kornknarr går han närmare och spänner upp ett nät vid marken. Han lägger sig blickstill på ena sidan nätet med pannlampa mot nätet. Sedan spelar han lätet och om en stund kommer kornknarren och gör ett utfall mot sändaren varvid den fastnar i nätet och kan ringmärkas. Det var fascinerande att höra hur det gick till och vi fick mycket information om olika händelser genom åren. Dessvärre har arten blivit mer och mer ovanlig. Vi kollade även på några ytterligare platser men ingen lycka. Senare stannade vi där nattskärra hörts och spelade även dess läte. En nattskärra flög då runt ett par varv och vi kunde även se dess ögon. En mycket intressant kväll.

Lördagen den 21 MAJ

På morgonen återigen kort promenad vid Rivet med start 7:00 där några såg sillgrissla.

Som vanligt passerade vi fågelstationen.

Foto: Rolf Lindskog

En av de hämplingarna som visades

Foto: Claes Pettersson

Den vackra utsikten vid Skoge.

Sedan åkte vi till Skoge och på vägen sågs kungsörn bra. Skoge ligger nära och är en del av Sundre. Vi gick längs en väg till havet. Per sa att det var som att gå i Provence och vi höll alla med om det. Ett oerhört vackert landskap med buskar till vänster och till höger först en stenmur och bortom denna en fantastisk utsikt över landskapet med träden och havet bortom. Det var många sångare i buskarna och även järnsparv. Till höger sågs tornfalk flyga och Magnus J såg även var den satte sig i ett träd. Erik såg även en stenfalk men tyvärr lyckades ingen annan se den.

Efter ett tag såg vi en lärka sitta nära i toppen av en buske. Eftersom den satt där mycket länge hade vi tid att kolla alla karaktärer. Den hade smal näbb och ett huvud som var mycket kontrastrikt och vi kom fram till att det var en trädlärka trots att vi inte kunde se det vita v:et i nacken. En kanon-obs. Vi kom omärkligt in i nästa område Barshageudd där vi skådade sjöfågel och letade vidare. Inga speciella nya arter dök upp där.

Foto: Roger Månsson

En stillasittande trädlärka.

Foto: Rolf Lindskog

Nästa stopp var Nisseviken. Vi gick ned till vattnet och spanade. Det regnade lite. Vid stranden och vassen sågs bläsand, skärfläcka, gravand och rödbena. Senare ökade regnet och en grupp åt lunch och fortsatte senare att ta en promenad. De lyckades till allas överraskning se två domherrar. Andra stannade i bilarna och åt lunch eller sov. Öja prästänge är ytterligare ett änge nära Öja kyrka. Det är mycket vackert håll för ett änge. Beroende på regnet var inte aktiviteten så stor hos fåglarna.

Denna dag köpte vi middag på en livsmedelsbutik i Burgsvik som vi tog med till Sjövarnskåren. Där åt vi middag gemensamt i köket och efter det artgenomgång.

Öja prästänge. Det gäller att söka skydd för regnet. Men visst ser det ut som regnkläder är på.

Söndagen den 22 MAJ

Denna morgon startade vi med att gå till fågelstationen kl 6:00. Dagens skörd var bl.a. en vackert röd hämpling-hane. Magnus J hittade även två raphöns på åkern bredvid.

Foto: Roger Månsson

Ytterligare en ringmärkt hämpling. Eller är det samma som tidigare?

På färden till Vändburgs hamn sågs havsörnar samt en ormvråk. Vid hamnen hade tidigare rapporterats om en hane mandarinand. Alla spanade ivrigt utan att kunna hitta den. Dock sågs en ägretthäger på långt avstånd. Vi var på väg att lämna hamnen då någon skrek till att det verkade som om mandarinanden kommit inflygande. Alla letade ivrigt där den skulle ha landat. Vi tittade mellan pontoner, bakom båtar men ingen and. Men så hittade någon den i alla fall. Den hade inte landat i vattnet utan på kajkanten. Så nu kunde alla se den. Pers bil larmade om lågt däcktryck så vi fick planera för att fylla det under dagen.

Sedan till Aurriv som återigen bjöd på många vadare dvs kustpipare, ljungpipare, kustsnäppa och myrspov men även ägretthäger. Ny art var kärnsnäppor med en flock på minst 50 stycken. På väg till nästa ställe sågs fyra raphöns och två röda glador. Även Stockviken besöktes igen och det fanns mycket att se 17 skedänder, 4 ägretthägrar, 8 brushanar samt dvärgmåsar, grönbena och fisktärna. Vattenrall hördes. Blommorna var lika vackra som tidigare och tilldrog sig lika stor uppmärksamhet som fåglarna.

Sankt Pers nycklar

Foto: Roger Månsson

Denna vackra sippa har jag inte kunnat artbestämna. Är det en backsippa, en fältsippa eller något annat?

Eftersom vi tyckte att Faluddens fyr varit en så bra plats för lunch på fredagen så åkte vi dit igen denna dag. Dock hittade vi ingen rödspov nu heller. På vägen till Alkärret sågs kornknarr eller var det rapphöna på fältet. En livlig diskussion utbröt men de som sett något var övertygade om sin egen bedömning. Det finns kanske en naturlig lösning, de hade sett olika fåglar. Vandrigen vid Alkärret visade inte på något nytt jämfört med det tidigare besöket.

Foto: Claes Pettersson

Ivriga skådare på väg i den gotländska naturen.

Haubjergbodarna. Ägaren till denna mark hade vi träffat vid Faludden och han gav oss tillåtelse att åka med bil ned till vatten för att leta rödspov. Men även där gick vi bet så det blev ingen rödspov på resan. Unghanseskärs udde. Där sågs mycket gravänder och småskrak. Sedan var det dags att fylla på däcket till max igen i Burgsvik.

Nu till en annan typ av lokal Västra Märgelgravarna. Det är en samling anlagda dammar för bevattningsändamål. Först lyssnade vi och hörde trädgårdssångare. Vi delade på oss i två grupper. En som gick rakt in i snåren och letade efter pungmes. Vi andra gick bort mot de öppna dammarna för att leta doppingar och andra intressanta fåglar. Det visade sig att dammarna var rika på allehanda fåglar. Efter ett tag anslöt sig den andra gruppen som inte hittat någon pungmes. I dammarna sågs 6 svarthakedopping, 4 gråhakedopping, knipor, viggas och en drillsnäppa

Samt givetvis många andra fåglar.

På kvällen gick vi till en ny restaurang vid Burgsviks camping. Den serverade pizza och hamburgare. Innan vi åkte hem stannade vi till i Holmhällar och gick ned till den vackra bukten. Kvällssolen lyste på de vackra klipporna men vi såg inte så mycket fågel.

Foto: Rolf Lindskog

Holmhällar i kvällssol.

Måndagen den 23 MAJ

Start som vanligt vid Rivet och fågelstationen kl 6:00. Förutom lite vanligare arter hade man denna dag fångat en härmsångare. Det är inte ofta man kan se denna fågel så tydligt. Den hade en klagul undersida och blev mycket fotograferad. Denna dag gick vi sedan upp till Hoburgsklippan för att se vad som fanns där. Vi njöt av den fina naturen och hörde härmsångare. Senare såg vi en råka bland alla kråkfåglar.

Foto: Rolf Lindskog

En härmsångare som verkligen går att betrakta noga.

Foto: Roger Månsson

Så här vackert hade vi varje morgon.

Nu åkte vi mot ett naturreservat vid Bodbacke och fortsatte senare längst kusten mot Kronvalds hamn för ytterligare ett stopp. Stora och Lilla Karlsö låg utanför och vi försökte se vad som fanns inte bara vid vår strand utan även utanför och vid Karlsöarna.

Foto: Claes Pettersson

Spaning vid Kronvalds hamn

Därefter Paviken där lunchrast intogs innan vi gick bort till själva viken och fågeltornet. En del föredrog att luncha vid tornet. Först gick man längst med en å och senare kom man ut på ett område som var uppgrävt. Nya fördämningar höll på att anläggas för att reglera vattenflödet. Där fanns mycket fågel och framför allt snatterand, gravand och skärfläcka.

Ett sista stopp. Vi åkte "åt fel håll" dvs söderut för att komma till Klintehamns hamn där bergand rapporterats. Som vanligt hittade Magnus J. den först. Det var ett par av bergand som alla kunde se. Erik, Maj-Britt och Rose-Marie letade rosenfink och hittade den efter att ha gått på en gångväg över vattnet till en ö.

Foto: Roger Månsson

Precis före larmet om rosenfinken.

Visby hamn Utsiktsplatsen. Vi lämnade Maj-Britt på samma ställe som vi hämtade henne. Om någon missat rosenfinken fanns det en chans till eftersom en rosenfink satt i en buske vid parkeringen.

Nu dags att checka in och så småningom köra på färjan. Vi lade ut i strålände väder och utsikten över Visby då färjan gick ur hamnen var magnifik. Middag tror jag alla tog på färjan och många sov ett tag. Det hade varit fullmatade dagar. Därefter åkte vi av båten och fortsatte mot Stockholm och till Skogskyrkogården där vi skulle släppa av ytterligare en person Magnus M. Erik informerade då hur många fåglar vi sett dvs 134. Ingen hade träffat helt rätt men Erik själv var närmast med 135 stycken. Applåder till honom. Sedan avlastning vid Centralen och Per och Erik åkte för att lämna bilarna.

Foto: Roger Månsson

Våra aktiva ledare Per och Erik i mitten.

Deltagare i resan var: Rose-Marie Elthammar, Magnus Johansson, Eva Karlsson, Rolf Lindskog, Bertil Malmgren, Eero Malmgren, Magnus Mossfeldt, Roger Månsson, Maj-Britt Oliw, Claes Pettersson.

Ledare var Per Helgesson och Erik Roos.

Vi alla deltagare vill tacka våra ledare Per och Erik för fantastiska dagar på Gotland. De hade arbetat hårt med planeringen för att allt skulle fungera bra. Från att lägga upp hela ruten, boka in båt och förläggning till att "öppna" restauranger och mycket annat. De körde även minibussarna.

På båten hem frågade jag de olika deltagarna vad som var bäst på resan. Här är svaren:

- * Kvällspasset med information om hur man ringmärker kornknarr
- * Sindre fågelstation med alla uppvisade fåglar
- * Fin skådning på Aurriw
- * De tidigare morgnarna på Rivet
- * Vakna till näktergalar och sångare
- * Ängshöken över Rivet
- * Myrspovsflocken över Hoburgen
- * Domherrarna helt oväntade vid Nisseviken
- * Lärkfalk flygande samt honan(?) stående vid boet

Vi besökte följande lokaler:

Torsdag 19 maj	Tid
Alhagen	9:25-10:25
Visby hamn (Utsiktsplatsen)	15:15-15:30
Västergarnsviken	16:00-17:00
Storården, Burgsvik	18:00-18:30

Fredag 20 maj	
Rivet	5:00-8:00
Alkärrret/Faludden	10:00-11:00
Faludden	11:15-12:30
Stockviken	12:45-13:30
Lasses änge	13:50-14:20
Aurriv	15:00-16:10
Muskmyr, Vamlingsbo, Lingen	22:00-23:30

Lördag 21 maj	
Rivet	7:00-7:30
Skoge	8:10-9:00
Barshageudd	9:00-11:00
Nisseviken	12:00-13:00
Öja prästänge	14:30-15:30

Söndag 22 maj	
Rivet	6:00-6:30
Vänzburg	7:15-8:00
Aurriv	8:25-9:25
Stockviken	10:00-11:00
Faludden	11:20-12:20
Alkärrret/Faludden	13:00-13:50
Haubjergubodarna	14:05-14:20
Unghanseskär	14:45-15:15
Västra Märgelgraven	16:15-17:30
Holmhällar	20:00-20:45

Måndag 23 maj	
Rivet	6:00-8:00
Hoburgsklippan	8:10-9:10
Bodbacke	10:15-10:45
Kronvalds	11:00-11:40
Paviken	12:00-13:30
Klintehamns hamn	14:00-14:30

Skrev rapport gjorde: Rolf Lindskog

Fotografer var: Roger Månsson,
Claes Pettersson och Rolf Lindskog

För lokal- och artlistan svarade: Rolf Lindskog

Redigerade gjorde: Claes Pettersson, Per
Helgesson och Erik Roos

ARTLISTA

Prutgås	Myrspov	Trädlärka
Kanadagås	Roskarl	Sånglärka
Vitkindad gås	Skärnsnäppa	Ladusvala
Grågås	Brushane	Hussvala
Sångsvan	Kärrensäppa	Gransångare
Knölsvan	Kustsnäppa	Lövsångare
Gravand	Morkulla	Rörsångare
Mandarinand	Enkelbeckasin	Härmsångare
Skedand	Drillsnäppa	Svarthätta
Årta	Rödbena	Trädgårdssångare
Bläsand	Grönbena	Törnsångare
Snatterand	Skrattmås	Ärtsångare
Kricka	Dvärgmås	Gärdsmyg
Gräsand	Kaspisk trut	Nötväcka
Vigg	Gråtrut	Trädkrypare
Bergand	Fiskmås	Stare
Ejder	Silltrut	Koltrast
Svärta	Havstrut	Björktrast
Sjöorre	Kentsk tärna	Rödvingetrast
Alfågel	Småtärna	Taltrast
Knipa	Fisktärna	Grå flugsnapp.
Storskrake	Silvertärna	Näktergal
Småskrake	Sillgrissla	Blåhake
Rapphöna	Tordmule	Halsbandsflugsnappare
Fasan	Storskarv	Svartvit flugsnappare
Nattskärna	Gråhäger	Svart rödstjärt
Tornseglare	Ägretthäger	Rödstjärt
Gök	Kungsörn	Buskskvätta
Tamduva	Brun kärrhök	Stenskvätta
Skogsduva	Ängshök	Gråsparv
Ringduva	Röd glada	Pilfink
Turkduva	Havsörn	Järnsparv
Vattenrall	Ormvräk	Sädesärla
Sothöna	Större hackspett	Gulärta
Trana	Tornfalk	Ängspiplärka
Svarthakedopping	Lärfalk	Trädpiplärka
Skäggdopping	Törnskata	Bofink
Gråhakedopping	Nötskrika	Domherre
Strandskata	Skata	Rosenfink
Skärfläcka	Kaja	Grönfink
Tofsvipa	Råka	Hämpling
Ljungpipare	Kråka	Steglits
Kustpipare	Korp	Gulsparv
St. strandpipare	Blåmes	Sävspurv
Storspov	Talgoxe	

Totalt antal arter 134